

Péntek Imre

A Gyermek visszatér

(Darab kicsinyeknek)

Pénzes Csaba rendezőnek és a Griff Bábszínháznak ajánlom

Szereplők:

A gyermek Jézus

Mária

József, az ács

Heródes király

Heródes Ántipasz, a fia

Főpap

Tanácsos

I. Rabló

II. Rabló

Hírnök

Gábrriel angyal

Esszénius testvér

Jézus játszótársai:

Simon

Náthán

Anna

I. jelenés

(Jeruzsálem, Heródes palotája. Heródes a trónteremben tanácsosával, főpapjával.)

Heródes: *(indulatosan)* Miket hallok megint? Hát nem lehet elnémítani ezt a gyalázkodó hangot? Ezt a..., hogy is hívják! Ezt a... vízibivalyt...*(dühösen és kérdőn tekint a körülötte állókra)*

Főpap: *(alázatos méltósággal)* Jánost. Kegyelmes királyom, keresztelő Jánost.

Heródes: Igen, igen. Ez a János nem fér a bőrébe... hogy „tartsunk bűnbánatot!” Meg a szegények így... meg a szegények úgy... *(kiabálva)* Hát bűnösök vagyunk mi? Felelj, te főpap!

Főpap: Jaj, királyom, hogy lennél te bűnös? Neked minden szavad és teted erény és igazság!

Tanácsos: *(fontoskodva)* Ki állítja az ellenkezőjét? Ki az a vakmerő?

Heródes: *(higgadtan)* Csak ne csináljatok úgy, mintha semmit sem tudátok. *(feláll és kinéz a palota ablakán)* Szemforgatók! Nyavalyások! Nagyon is tudjátok, hogy ez a vadszamár kiment a pusztába, sáskát zabál, a Jordánban fürdik, bűnbánatról fecseg az őt csodáló, és vízbe merülő tömegnek... Haha... A tisztátalanság nem kívül, belül van...

Tanácsos: (*bizonytalanul*) Valami persze eljutott... hozzánk, ...a fülünkbe.

Főpap: (*Felcsattan*) De ki hisz el ilyen képtelenséget... Megtisztulás... Fürdőzés által! Még mit nem?

Heródes: Az udvarunkról is tett néhány felháborító kijelentést... Persze, nem akkor, amikor idejön prédikálni. A hátam mögött... Hogy nem szabad együtt élnem testvérem feleségével. Bűnös életmódról papol. Ki ez az elhivatott szerencsétlen? (*rápillant a két megszeppent főemberre és sorolja*)

Pazarlás, paráznaság, istentelenség. Persze, ti erről nem tudtok semmit...

Főpap: Nekem jelentették a kémeim. Tódulnak hozzá az emberek. Valami bűbájossággal fogja meg őket. „Készítsétek el az Úr útját... tegyétek egyenessé ösvényeit...” Miféle Úr eljövételéről fecseg? És a balgák hisznek neki, bűnbánatot tartanak és megkeresztelkednek... Különösen felháborító jóslata a Messiás eljövételéről... Ez már valóságos istenkáromlás. De egyelőre nem bántjuk, ám rajta a szemünk.

Tanácsos: Ez így nem mehet tovább! Ki kell találnunk valamit...

Heródes: (*fenyegetően*) Remélem, nem kell sokáig várnom.

Heródes (*énekel*): Ó, ez a Messiás! A gyermek király!

Fáj nekem ez a jóslat. De még mennyire fáj.

Hogy trónomat elveszi ez a kölyök,
ezt súgják-búgják a hátam mögött.

Mert én harcolok, küzdök – nem engedem,

valaki ott üljön az én helyemen...

Drága trónusom, dísz-koronám,

ezeztől váljak meg, egymás után?

Betlehem csillaga, az égi jel,

mára már senkit nem érdekel.

Zavart elméjű három király,

a zsidók királyáról pézsmítál...

Nos, abból nem eszik ez a gyerek,

el fogom törölni a nevedet –

Jézus-bézus, vagy hogy hívnak téged,

előbb-utóbb nyakadra lépek...

Halálra keresték katonák, kémek,

s Betlehemből mégis lelépett,

az anyja Mária, az apja ács...

No, szép kis megváltó Messiás.

De nem tűnnek el nyomtalanul,

nem rejti őket a kék azúr...

Pálcát törünk majd feje fölé,

azt is megbánja, hogy a világra jött.

Betlehem csillaga, az égi jel,

mára már senkit sem érdekel.

Zavart elméjű három király,

a zsidók királyáról hallucinál...

(A dal végén Heródes visszaül a trónjára és gondolataiba merül. Bejön egy hírnök és a Tanácsos fülébe súg)

Tanácsos: Uram, az egyik kémünk...

Heródes: Mi, van?

Tanácsos: *(félve)* ...épp most érkezett Egyiptomból, fontos hírekkel.

Főpap: *(a Tanácsosnak)* Én küldtem oda. Az én érdemem...

Heródes: Mondjátok már. Ne dadogjatok!

Tanácsos: Megtalálta a gyermek Jézust. Sotiane városában. Ott él a családjával.

Főpap: *(fecsegvé)* Szépen gyarapodnak. Ez a József kifejezetten ügyes. Kisebb darabokban is... Festés, intarzia... A munkájának híre van.

Heródes: *(ordítva)* Elég! Felnyársallak benneteket!

Tanácsos: *(monotonon, felsorolásszerűen)* Az anyja háztartásbeli. Máriának hívják. Názáretiek. Az alsóvárosban laknak. Bérlakásban.

Főpap: *(önkéntelenül a fejét csóválva)* Názáretből nem jöhet semmi jó.

Heródes: *(ellentmondást nem tűrően)* Azonnal küldjétek oda két megbízható embert. Hurcolják ide a szíнем elé, de a haja szála se görbüljön. *(magának mondja)* Látni akarom, ezt a gyermek Messiást, mielőtt elintézzük... végleg a dolgát...

(A Főpap és a Tanácsos mélyen meghajol)

Aknay János: Angyali üdvözlés - 2014

II. jelenés

(Egyiptom. Sotiane városa. József háza és műhelye, a gyerekek a ház előtt játszanak. Simon, Náthán, Anna és Jézus)

Mária: *(kosárral a fején lép ki a házból, kisebb fa tárgyak vannak benne)* Jézus! Elmegyek a piacra. Ne csatangoljatok el messzire! És az idegenekkel vigyázzatok!

Jézus: Menj csak, anyácskám. Jól elvagyunk mi. Igaz, barátaim!

Anna: Igaz hát, Mária néném!

Simon: Vigyázunk egymásra, Mária asszony! *(Mária el.)* Mit játszunk? Én már mindet unom. *(leül és fájdalmas arccal nyomogatja a lábát)*

Náthán: *(lemondóan)* Te mindent unsz. Mert lusta vagy!

Simon: Én, lusta?

Anna: Olyan vagy, mint a lajhár. Láttam egy arab mutatványosnál. Egész nap csak lógott a kötélén.

Náthán: Lajhár, lajhár. A fején egy harkály.

Simon: Nincs is olyan állat, aki csak egész nap csak lóg.

Jézus: Elég, barátaim. *(szelíden)* Ne bántsátok!

Simon: Látod, milyenek, Jézus! Én megmondtam, ezek ilyenek. Állandóan csúfalkodnak... De majd betöröm az orrukát. *(méltatlankodik)*

Jézus: Kérlek, legyetek jók egymáshoz! Ugye, nem komolyan mondtad?

Simon: Háát... *(morogva)* de egy billentést megérdemelnek...

Jézus: A lajhározást hagyjátok. *(Annához és Náthánhoz)* Hisz' látjátok, mi a baja, az egyik lába... rövidebb... így aztán gyorsan elfárad.

Anna: *(megbékélve)* Jó, jó, hiszen nem volt komoly...

Jézus: Tudjátok mit? Délelőtt esett az eső, és az agyag szépen beszívta... Formázzunk belőle madarat!

Anna, Náthán: Jó ötlet! *(Nekilátnak a gyurmázásnak.)* Én rigót formázok. Én ölyvet. Én íbiszt.

Jézus: *(elgondolkodva)* Én galambot.

(Lázasan dolgoznak. Mikor elkészülnek, nézegetik.)

Anna: Nézzétek, Simon milyen ügyes. Egészen rigó formája van a madarának. Még kormot is szerzett, amivel bekente...

Náthán: Azért az én ölyvem se kutya! *(nevetnek.)*

Simon: Már hogy lenne kutya. Jézus, hogy tudtad ilyen élethűen megmintázni? Még a tollait is... Egészen olyan, mintha élne...

Jézus: *(mosolyogva)* Hát, nem látod? Tényleg, él is. *(A kezébe fogja és földobja. Az agyaggalamb élővé változik és elrepül. A gyerekek megbabonázva nézik.)*

Simon: Hát ezt hogy csináltad?

Náthán: *(megdörzsöli a szemét)* Nem hiszek a szememnek.

Anna: *(elképedve)* Jézus, te egy mágus vagy. Varázsló.

Jézus: *(természetesen)* Éreztem, a kezemet valami forróság járja át és átárad a madaramra. Valami erő... S valaki azt súgta a fülembe: jól van, fiam!

Simon: Jézus, röptesd el az én madaram is.

Anna: Az enyémet is.

Náthán: Az enyémet is.

(A gyerekek egymást túlkiabálva tolonganak Jézus körül, mindenki a maga madarát akarja elröptetni.)

Jézus: És ha nem sikerül? *(kérdően néz rájuk)*

(Aztán a kezét egyenként a madarak fölé tartja. Azok egyenként elrepülnek, a gyerekek ujjonganak. Jézus csak magának mondja.) Sikerült, sikerült.

Jézus: *(énekel)* Éreztem, a kezem megmozdul,

és a madaram fölé röppen,
élet árama kél az agyagban,
mert egy erő árad fölöttem.

És azt is érzem, valaki figyel,
s viseli gondom, éjjel-nappal,
mennyei jóság itt a földön,
ha szomorú vagyok, megvigasztal.

S mikor a madarak elrepültek,
boldoggá tett ez a látvány.
S valaki az égi magasból
Szeretettel mosolyog rám.

(áhitattal figyelnek a gyerekek, Náthán eszmél legelőbb)

Náthán: Játsszunk mást! Játsszunk bújócskát!

Jézus: Nem bánom. Én leszek a hunyó. Ti meg bújjatok el!

Anna: Jó, jó, de ne csinálj újabb csodát!

Simon: Keress meg igaziból.

Jézus: *(rejtélyesen)* Ígérem, úgy lesz.

(A három játszótárs elbújik. Jézus számol.)

1, 2, 3...

(Amíg számol, feltűnik Heródes két embere. Egy nagy bőrsákokat cipelnek. Meglátják Jézust, ahogy arcát a kezébe temetve számol.)

I. Rabló: Vajon ez az a gyerek, akiről szó van? *(morfondírozik)*

II. Rabló: Aztán nehogy rosszat vigyünk.

I. Rabló: Most azt vigyünk, aki számol, vagy azok közül vigyünk, akik elbújtak? *(elbizonytalanodik)*

II. Rabló: Azok közül, hogy vigyünk, akik elbújtak?

I. Rabló: Hogy, hogy. Hát a zsákban.

II. Rabló: Azt tudom, hogy miben, te hervadt keselyű! De azon az egyen kívül mind elbújt.

I. Rabló: Megkeressük őket, te... te... tevémadár!

II. Rabló: Erre nem gondoltam.

I. Rabló: A tevémadárra?

II. Rabló: Nem, arra te szerencsétlen. Jézus a neve. Nem baj, te csak ne izgulj, még elbírnunk egy gyerekkel. A zsákunkból nem szabadul. A réseken levegőt is kap... Kapjuk el azt, amelyik számol. A tevé nem madár... *(Odamegy a számolóhoz.)* Figyelj csak, Jézus, vedd le a kezéd! Szerinted van tevémadár?

Jézus: Mit zagyválnál össze? Nem látod, hogy én vagyok a hunyó?

I. Rabló: Most már látom *(a kezét dörzsöli)* *(II. Rablóhoz)* Ez lesz, hallgat a nevére...

(Mégközelítik Jézust, majd hirtelen ráhúzzák a zsákokat. A vállukra emelik és elsietnek vele.)

Távolabb, a város szélén

I. Rabló: No, akkor számolhatjuk a pénzt, ami a markunkat üti.

II. Rabló: Elégedett lesz a főpap is. Kifaggathatják a kis gonosztevőt. Ezt az ál-Messiást, vagy kit.

I. Rabló: A következő, akit elintézünk, a keresztelő Jankó lesz, a Jordánnál. *(megállnak, lihegnek)* Már egyezkedett velem az udvarmester. Nem tetszik a csődület, a nagy duma. Ő csak tudja. Véletlenül tovább marad a víz alatt... Baleset.

II. Rabló: Vagy annyira szerette a kereszt-vizet..., hogy az egyik korty a torkán akadt. *(Nevetnek.)*

Rablók: *(énekelnek)* Mi vagyunk az elintézők,
csak szólni kell nekünk.
Eltűntetjük az útból,
akire ráme gyünk.

Mindegy nekünk: kés vagy hurok,
a vége úgyis egy lesz...
Egy ember az útból eltűnik,
az áldozat, a vesztes...

Jó pénz üti markunkat,
a sikerdíjból futja
kocsmára, nőre, murira,
s velünk mulat az utca...

Egy kis gonoszság biz' nem árt,
ha meg akarsz élni e földön –
A jóság csak ostobaság,
vissza nem kapott kölcsön...

(Hirtelen fényesség támad, feltűnik egy angyal. A két rabló rémülten hunyorog, összeroskad.)

Angyal: No, két gazfickó. Azért a jóságnak is vannak képviselői e földön. S eszközei is. Meglátjátok.

(kardjával felhasítja a börtömlőt, és Jézust kisegíti belőle) Gyere Jézus, szűk volt néked odabent...

Jézus: Hát, te ki vagy? Már azt hittem, sose látom a szüleimet. És a pajtásaimat...

Angyal: A te Atyád küldött, hogy kiszabadítsalak... De előbb ezt a két kutyát intézzük el. *(kardjával rájuk legyint, mindketten kutyává változnak és nyüszítve elszaladnak, Jézus döbbenten néz)* No, most már szaladhattok a vén, ostoba Heródeshez, és elugathatjátok, mi történt... Téged meg hazakísérlek, nehogy bajod essék... S otthon majd elmondják, ki is vagy te valójában.

Jézus: Ez valami titok?

Gábrriel angyal: Olyan titok ez, amely hamarosan megváltoztatja a világot.

Angyal: *(énekel)* Te vagy Urunk, megváltó Isten,
aki a mennyből e földre jöttél,
világ reménye, próféták hite –
a sötétséget oszlató csöpp fény...

De nagyra nősz és tanításod
megértik majd az emberek:
Nem vált meg hatalom és fegyver,
csupán az önzetlen szeretet.

Teremtőnk s mennyi Atyánk
vigyázza féltőn lépteid:
angyali kar jó a magasból,
és ha szükséges, megsegít...

Egy hang a magasból: Hagyjad, Gábrriel! A többit majd otthon elmesélik...

Aknay János:
Háromkirályok
(Mária bemutatja
a kis Jézust)
2014

III. jelenés

(József háza. Szegényesen berendezett. Jézus betoppan a házba. Az angyal fényességgel bekíséri és eltűnik. Mária vacsorát készít. Jézus leül.)

Jézus: *(izgatottan fog bele)* Anyám! Ma két ember megpróbált elrabolni. *(Egymásra néz Mária és József)* Már vittek is valami bűdös zsákban, amikor egyszer csak egy angyal kiszabadított. Fenséges látvány volt. A két gazfickót meg kutyává változtatta és elkergette őket. Azt mondta az angyal, hogy atyám küldte.

Mária: *(kissé zavartan)* Igen... az égi Atyánk küldte. Te fiam, az Isten fia vagy. József csak a nevelőapád. De hidd el, úgy szeret, mintha saját fia lennél...

József: *(egyszerűen)* Bizony, ezzel a titokkal kellett élnem ez idáig. Ki hitte volna el, hogy nekem álomban megjelenik egy angyal, s arra kér: a másállapotban lévő Máriát vegyem magamhoz, s gondoskodjak róla. És persze, rólad. Hisz, látod, én ács vagyok, szerszámokat, bútorokat készítek, ebből élünk. De az isteni gondviselésnek más tervei vannak velünk, s leginkább veled. Ezt majd idejében megtudod. *(Zavartan)* Vagy is éppen most...

Jézus: De hogy kerültünk Júdeából Egyiptomba, ebbe a kis városba, aminek Sotiane a neve?

Mária: *(visszanyerve nyugalmát)* Názáretből Betlehembe kellett mennünk, a népszámlás miatt. Ott jöttél világra, egy barlang istállóban, mert a városban már nem kaptunk szállást.

József: *(sóhajtva)* Pedig sok helyre bezörgöttünk.

Mária: S ekkor a bölcs szamarunk, Joachim indult el, szinte magától...

József: ...és mi kíváncsian követtük egészen addig, amíg megtaláltuk azt a kis istállóféjét, a hegy oldalába vájva. S már ekkor elkezdődtek a csodák... Születésedkor nagy fényesség támadt, az égen pedig megjelent az üstökös. Az égi jel, hogy megszületett a Messiás. Akiról a próféták szóltak, a szent könyvekben. És ez – te vagy... A három napkeleti bölcs is megtalált, hódolt előtted, a zsidók királya előtt. Hoztak aranyat, tömjént és mirhát... Ebből bőszégesen tudtunk fizetni a szálláshelyért... Amit a gazda nem akart elfogadni... Szinte érthetetlen.

Mária: A pásztorok is ott hódoltak neked... Hozták vállukon az áldozati bárányt... A jel számukra is világossá tette: kivételes esemény tanúi.

Jézus: Éreztem én... De nem tudtam. És most ezzel a tudással kell élnem...

Mária: Jól mondod, fiam, nem könnyű teher van a válladon. De viselned kell... És még annyi minden vár rád...

Jézus: Anyám, akkor egyszer visszatérünk, Júdeába, Jeruzsálembe? És megláthatom a templomot?

József: Egyszer visszatérünk, ha a gonosz Heródes király elveszíti trónját... Mert a három bölcset Keletről – látva az égi jelet – útra kelt, hogy hódoljon a Messiás előtt. És betértek Heródes udvarába. Ott is érdeklődtek, hol van a Messiás? A zsidók királya. Heródes éktelen haragja gerjedt. Hát nem ő a király? Ki az a gyermek, akiről ilyes hírek terjednek? Gáspár, Menyhért és Boldizsár persze csak annyit mondott, ők az égi jelet követték, ami Betlehembe vezet... Látod, még a nevüket is tudom... Gazdag ajándékot hoztak a szegényes istállóba. A környékbeliek nem hittek a szemüknek. Mikor láttak ők aranyat, tömjént és mirhát? Egész vagyont! Ám visszafelé a bölcsek – nem hiába nevezték őket így – elkerülték Heródes udvarát. Aki szörnyű dühbe gurult, és dühében parancsot adott: a két év alatti gyerekeket el kell veszejteni Betlehemben. Én azonban ismét angyali figyelmeztetést kaptam: meneküljünk Egyiptomba. Messziről hallottam, hogy a katonák közelednek, s hirtelen nagy köd ereszkedett le. Ismét hűséges szamarunkra, Joachimra bíztuk magunkat, ő menekített ki a halálos fenyegetésből. Egy barlangba húzódtunk, mert ismét közel kerültünk a vadul kutató katonákhoz. De a pókok villámgyorsan beszórták a barlang száját és a katona visszafordult, látva a sűrű, szinte áthatolhatatlan pókhálót. Hát így kerültünk ebbe a csendes kis városba. Várjuk a híreket Heródesről. Várjuk a hívást. Hogy beteljesedjék a próféta jóslata: „Egyiptomból hívtam az én fiamat.”

Jézus: Ehelyett két rabló érkezett... S távozott szűkölő kutyaként...

(Mindnyájan lefekszenek aludni, Józsefnek „álmában” megjelenik az Angyal.)

Angyal: József, az Úr küldött hozzád, meghoztam a várva várt jó hírt. A gonosz Heródes meghalt, visszatérhettek őseitek földjére. Galilea tartományának Názáret városában telepedjete le, hogy beteljesedjék a próféták szava... Most induljatok. Még az éjjel titokban, mert Heródes udvara nem mondott le a bosszúról. Kémeik a közelben ólálkodnak. *(Eltűnik.)*

József: *(Ébresztgeti Máriát és Jézust)* Keljetek fel, hétalvók! Itt az idő, indulnunk kell. Az Úr megadta a jelet a visszatérésre.

Mária: *(Jézus visszafekszik aludni. Mária álmosan nyújtózik.)* Ilyen éjnek idején?

József: *(suttogva)* Az Úr megadta a jelet a visszatérésre.

Mária: Össze kellene szedni a holminkat.

József: Csak a legszükségesebbeket. Úgysem fér fel más szegény szamarunk hátára. Majd Názáretben beszerezzük, ami kell...

Mária: Názáretben? De hisz onnan menekültünk el...

József: Az Úr terveibe ne akarj beleslátni... Azért ott vannak rokonaink, jóakaróink... Talán még a régi műhelyem is megvan, ahol annyi éven át dolgoztam...

Mária: Azért abban ne bízz! *(Mária ébresztgeti a gyermeket.)* Jézus! Gyermeke! Ébredj! Öltözz fel és indulunk. Visszatérünk Izrael földjére, a szülőföldünkre. Megyünk Názáretbe. Örvendezz!

Jézus: Én inkább álmos vagyok. Nincs kedvem örvendezni. Hadd aludjak még!

József: Jézus, Jézus, segíts összeszedni a szerszámokat. A munkámra mindenütt szükség van. „Fejsze, véső, kalapács, s máris dolgozik az ács”. – Így szól a mondás, s igazat szól.

Jézus: Jól van, jól van. Csak kidörzsölöm szememből az álmot.

Mária: Ezt a kis tejet idd meg, fiam. Szerencsére, tegnap több pászkat sütöttem, mintha sejtettem volna: hosszú út vár ránk.

József: Derék szamarunk már úgyis elszokott a komoly próbáktól, alig mozogott, csak evett és heverészett. Ahogy látom, szépen kitellett a pocakja, alig fér el a bőrében...

Mária: No, majd a karavánúton nem lesz mit legelészni...

Jézus: Majd én szerzek neked szénát vagy zabot... Ne félj, míg engem látsz, Joachim!

(Szamár helyeslően bög.)

József: Akkor hát – az Úr nevében – térjünk rá kiszabott utunkra.

Jézus: Sajnálom, hogy a játszópajtásaimtól nem tudok elbúcsúzni...

József: Ki tudja, lehet, hogy még találkozol velük.

Mária: Ég veled, Sotiane városa!

Jézus: *(énekel)* Ég veled, város, ahol éltem,
jókat játszottam önfeledten,
de a gyerekkor véget ért,
súlyos titkok tudója lettem.

Istengyermek vagy gyermekisten,
már azt sem tudom, hogy ki vagyok?
Atyám az égben drukkol értem,
s vigyáznak őrző angyalok.

Gonosz királyok, haramiák
törnek reám gyilkos csapatban,
de előbb felnőtté kéne érnem,
hogy igazságaim elmondhassam.

Vágyam: mindazt megtanulni,
amit a törvény ránk hagyott,
s elmondani, eldadogni:
ki Ő, a Földön legnagyobb...

S szándékát is megtudom végre,
ha elküldtettem e vén világra.
Fia vagyok, hát vállalom:
nem érdekel a piaci lárma.

Indulnunk kell a hosszú útra,
utazunk árkon-bokron át,
amíg meg nem látjuk végre
Jeruzsálem szent templomát...

IV. jelenés

(Názáret városa, József szabadtéri műhelye, a család otthona. József és Mária a műhelyben dolgoznak.)

József: Ez a lakkozás, ez nem való nekem... Az én durva kezeimnek...A gazdag Zakkajnak nem elég a lecsiszolt tálka... Neki lakkozott kell! A fene a kényes ízlésébe.

Mária: Hagyd csak, én szívesen bajlódok vele. Hisz melletted már komoly szakértő lettem a lakkok készítésében. Felvehetnél segédednek.

József: Több vagy nekem, mint segéd... Te Jézus anyja vagy, aki a reményt hoztad a világra.

Mária: Azért csak add ide azt a tálkát.

(Jézus szalad be.)

Jézus: Képzeljétek, mi történt! Találkoztam a játszótársaimmal, Annával, Náthánnal és Simonnal. Az ő családjaik is visszatértek Izraelbe, és épp itt találtak munkát és szállást, a rokonok is segítették őket.

Mária: Úgy látszik, útjaink összeérnek...

József: Az Úr rendelése szerint.

Mária: Jóralvó családok, kedves emberek. Találkoztam velük a piacon.

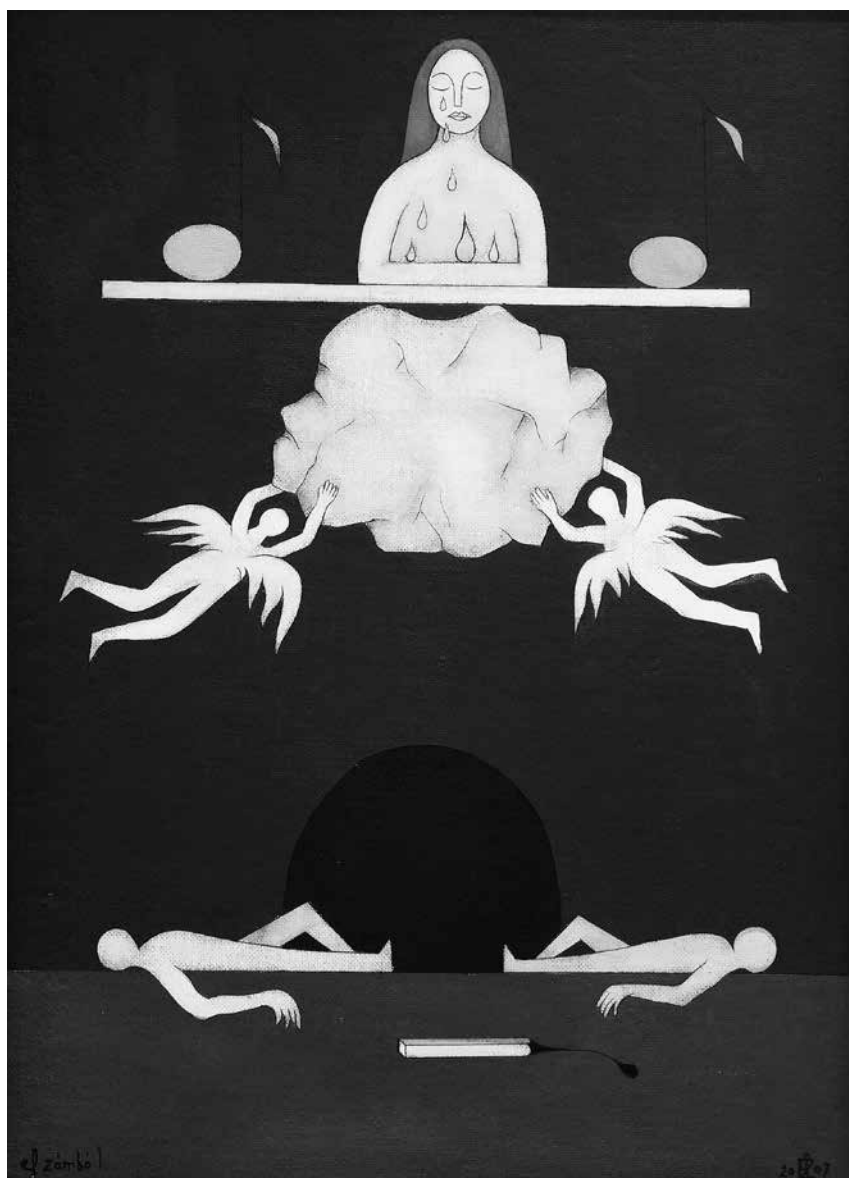
Jézus: Ugye, játszhatok velük, mint Egyiptomban?

József: Persze, fiam, de néha gondolj ránk is... Ne maradj el sokáig, a házimunkában anyádnak is szüksége van rád... A veteményt is meg kell kapálni. S a vizeskorsók se álljanak üresen.

Mária: Jól van, gyermekem. De vigyázzatok, nehogy bajtok essék! Heródes ivadékai nem felejtenek...

Jézus: Megmutatom nekik a kalitkát, amit saját kezűleg készítettem... (el) Hogy fognak csodálkozni...

ef. Zámbó István:
Jézus feltámadása
2001-2012

V. jelenés

(Ántipasz, Heródes fia, az új uralkodó. Főpap és Tanácsos hallgatják.)

Ántipasz: Én nem tudom, mi folyik ebben az országban! Már a király parancsait sem hajtják végre. Még apám elküldött két ügynököt Egyiptomba, hogy rabolják el a zsidók kis királyát, a gyermek Messiást. Akit a bölcsek? Vagy ostobák! Nahát? – elmentek látogatni Betlehembe. Még hódoltak is előtte. Az én vetélytársam előtt. Hahaha... Valamiféle názáreti Jézust. A hóbortosak! Hódolni előtte? Az istállóban született előtt? Valami pásztornépek is oda szédelegtek... Égi jel? Kacagtató! Csillagászaik előre kiszámították, ez az üstökös fel fog tűnni az égen. Ezt követték a keleti habókosok. Éppen ezt. Persze, annyi eszük volt, hogy visszafelé messze elkerülték palotámat. Eltűntek, mint szürke szamár a ködben. Ahogy a két ügynök is, apám parancsával. És az óta sem tértek vissza. Nincs semmi hír... Két legderekabb ügynökünk volt, nem értem, mi történt velük...

Tanácsos: Uram, a múltkoriban egy furcsa jelenet játszódott le a kapunál. Nagyon furcsa jelenet.

Ántipasz: Miféle furcsa jelenet? Beszélj!

Tanácsos: Két fekete kutya akart mindenáron befurakodni a kapun, mintha már jártak volna itt. Nyűszítettek, kapartak, hiába verték őket, nem tágítottak. Az örök zavarták el őket... Futkároztak össze-vissza... Mintha az ugatták volna: He-rő-des... He-rő-des... Mintha valami üzenetet hoztak volna...

Főpap: Badarság! Miféle üzenetet... Két kóbor eb, semmi más... Nekem viszont van új hírem, amit nemrég kaptam.

Ántipasz: Mondd már, főpap, ne csigázd a kíváncsiságom!

Főpap: A názáreti zsinagóga rabbija üzent: Jézus és famíliája visszatért Egyiptomból és újból Názáretben telepedtek le.

Ántipasz: Hát ez hihetetlen! Akkor nem kell keresni, de megfigyelni igen. Azonnal állítsanak rá két ügynököt. De nehogy ezek is eltűnjenek! Többet nem tudsz? Kifélék? Valami nyomorult megszállottak? Ördögösök?

Főpap: Mária egy megesett lány, való igaz, Dávid házából. Egy József nevű ács vette magához, akinek a jegyese volt.

Ántipasz: *(felháborodva)* Hát ez, szép! Ez valóságos botrány, erkölcsi fertő! János, ott a Jordánnál mért nem ezeket kárhoztatja, prédikálja ki? Mért az udvaron köszörüli a nyelvét? Hogy én hányszor házasodom és kivel? Ezt én bármikor megtehetem. Elvégre én vagyok a király!

Főpap: Ez a keresztelés, ez az új hóbort. Víz alá meríti a szerencsétlen embereket, és hipp-hopp, megtért bűnösök lettek. Nevetséges, ahogy ott tocsognak a folyóban. Csorog róluk a víz, no meg a bűnbánat.

Ántipasz: *(tűnődve)* Jánost nem bánthatjuk törvényeink szerint, mert nincs semmi vétke... Meg sokan tisztelik, kedvelik.

Főpap: Túl buzgóságba esett, az az ő baja. Abból kellene kigyógyítani. Az ilyen megszállottak nagyon is veszélyesek.

Tanácsos: Tudok gyógymódot... Olyat, ami hatásos.

(Ántipasz kérdően néz a Tanácsosra.)

Tanácsos: Őt is víz alá kellene dugni... Mint a követőit... Lássuk, meddig bírja!

Ántipasz: Ha nincs jobb ötletetek, akkor tűnjetek el a szemem elől... Főpap! Várom az új híreket erről a kis názáreti gyerekről, aki visszatért...

(Ántipasz feláll és kimegy a trónteremből, a Főpap egyedül marad.)

Főpap: *(énekel)* Róla szólnak a próféciák?

Nem, ez lehetetlen.

Benne lássuk az Isten fiát?
Nem, ez lehetetlen.
Szűz méhében fogantatik?
Nem, ez lehetetlen.
Balga, akit eltölt e hit,
s a feje fedetlen.
El kell tűntetni, mert csak árt
nékünk, e gonosz szellem.
Jeruzsálem templomát
megvédjük Jézus ellen.

VI. jelenés

(a názáreti zsinagóga előtt gyerekek játszanak, köztük Náthán, Simon, Anna)

Náthán: Képzeljétek, amikor Egyiptomban voltunk, Jézus csodát tett...

Simon: Felreptette agyag madarainkat...

Anna: Azt beszélük róla, hogy ő az új, az igazi Messiás... A zsidók királya. Találkoztunk vele.

Első gyerek: Hallottunk már róla.

Második gyerek: *(érdeklődve)* Kíváncsi volnék...

Harmadik gyerek: Én nem hiszem el.

Rabbi: *(meghallja a gyerekek beszélgetését)* Milyen Messiásról fecsegték, ti ostobák?

Simon: Tiszteletreméltó rabbi! Mi láttuk, csodát tett. Az agyagmadarak mind felszálltak. Az égbe!

Rabbi: *(nevetve)* Ezt bármilyen mágus, szemfényvesztő megteszi a piacon.

Anna: No, majd meglátjuk, hogy vélekedik, ha meglátja...

Rabbi: Aligha fog eltántorítani az igaz hittől. Egy ilyen kócos balkézről született...

Náthán: Jézus, Jézus – gyere csak, ő az, akiről meséltem...

Gyerekek: Jézus, Jézus... Igaz, hogy csodatévő vagy? Hogy Isten fia, Messiás vagy?

(Jézus közeledik, kezében a kalitka.)

Jézus: Tiszteletem, tudós rabbi! *(köszön illedelmesen)*

Anna: Jézus! Mit lóbálsz a kezében?

Simon: Mi lenne? Egy üres kalitka! De szépen van elkészítve. Még faragások is díszítik. Milyen sűrű a rácsa! Ebből nem szökhet ki a madár...

Jézus: Én készítettem. Két napig dolgoztam... dolgoztunk rajta. Cédrusfából faragtam, az illesztések-nél, a csapolásoknál megkértem Józsefet... Azokban ő segített, az igaz...

Gyerekek: *(a gyerekek egymás szavába vágva kérdezzétek)* Te vagy Jézus? A csodákat tevő? Hallottuk a híredet. Tényleg, az agyaggalambokat felröptetted?

Rabbi: *(már indulna, de érdeklődve fordul Jézus felé)* Hallom, amolyan szemfényvesztő, mágus híred van...

Jézus: *(mosolyogva, tisztelettudóan felel)* Bennem van Mennyei Atyám ereje... De nem mindig. Csak ha ő akarja...

Rabbi: *(felhúzza a szemöldökét)* Csak nem azt akarod mondani, hogy Isten fia vagy? Nem elég neked Izrael Istene... Vigyázz, mert ezért még megkövezhetnek! *(elgondolkodik)* Ha így van... akkor hát tégy bizonyosságot.

Náthán: Tégy madarat az üres kalitkába!

Gyerekek: Tégy madarat, tégy madarat az üres kalitkába!

Rabbi: No, kis Jézus, most mutasd meg, mit tudsz...

Jézus: Hát... Csak a kalitkát akartam megmutatni. De ha annyira akarjátok, legyen! *(Kitárja a magasba)*

a kalitkát, előbb egy madár száll bele, majd egyre több és mind ott verdesnek a kalitka körül, majd eltűnnek benne. Döbrent csend. Majd ujjongó kiáltások.)

Gyerekek: Jézus a Messiás. A gyermek Messiás visszatért. A gyermek visszatért. *(a Rabbi eloldalog)*
A templom előtt csoportosulás támad. Feltűnik Simon, a jeruzsálemi tanúságtevő.

Simon: *(énekel)* Betlehem városa adta őt nekünk,
születésekor rossz jászolban feküdt,
Mária és József óvta a kisfiút,
aki a barmok közt édesdeden aludt...

Ám feltűnt az ősi jel a keleti égen,
jöttek a bölcsek, talpig hófehérben,
hódoltak néki, ahogy vagyon írva:
ajándékuk pedig arany, tömjén, mirha.

Gyerekek: *(énekelnek)* Ím, itt van, ím itt van
a gyermek Messiás.
Jézusnak hívják,
ugyan ki lenne más,

Itt jár közöttünk,
feledni nincs miért,
az égen és a földön
örökre visszatért...

Az életére törtek
hitvány gonosztevők,
de az Úr angyala
megmentette őt.

Elűzték Egyiptomba,
búsulni nincs miért –
beteljesült az írás,
s a gyermek visszatért...

Náthán: *(énekel)* Az élettelen agyagnak adott ő életet,
s vágyaink repültek a kék felhők felett,
ma is hallom a légben a galambsurrogást,
nem kerestük a csodát, mégis reánk talált.

És megnyíltak előtte a hű gyermekszívek,
s készek követni útját, amerre lába megy...
Minek ragadni sárba, mikor repülhetünk?
Hiszünk Isten fiának, a kétely messze tűnt...

Anna: Áldott legyen az asszony, ki itt fárad velünk,
tisztá otthonában nem túrva meg a bűnt...

S neveli tisztességben egyszülött fiát,
s ha szólítja az Úr, hát néha mennybe lát.

Mosolyával úzi a kísértő gonoszt,
éltető kezével puha kenyeret oszt,
nem kell már sokáig csodára várnia,
úgy hívják Názáretben: boldog Mária!

Gyerekek: A gyermek visszatért...

VII. jelenés

(Názáret, húsvét előtt, József, Mária, Jézus otthonukban)

József: Istennek hála, ezt a napot is megértük. Fiam, 12 éves lettél. Most már igazi felnőttnek számí-
tasz. Bár városunk rabbija tanított, de lassan többet tudsz nála, legalábbis szinte panaszosan mondja
a tudós ember. Elmegyünk együtt Jeruzsálembe, a jeles ünnepen, ahogy vallásunk és a tisztesség
kívánja, bemutatjuk áldozatunkat. S az ottani rabbik többet tudnak, bölcsőbbek és tanultabbak. Ha
rájuk hallgatsz, a lelked megtelik kegyelemmel.

Jézus: Apám, ahogy te akarsz, ahogy a szokás kívánja. Én már nagyon kíváncsi vagyok legszebb, leg-
nagyobb templomunkra. S az ott szolgáló papokra, akiknek bölcsessége, ékesszólása, Istenhez való
közelsége engem is izgalommal tölt el.

Mária: Fiam, fiam, hát nem lankad tudásszomjad. Már így is messze a neves papok, írástudók előtt
jársz. Csak ne fitogtasd tudományodat, mert az emberek gyanakvóak. Ne sietted, aminek úgylis el
kell jönnie.

Jézus: Jaj, anyám! Mért korholsz olyasmieért, amiért dicséred kellene. Tudásom szüntelenül gya-
rapszik, mert elérnek Atyám sugallatai. De szükségem van a földi okosságra is, élettapasztalatra.
Mert enélkül mit sem ér a tudás, a hit. Szükség van a példákra is, mert az emberek ebből okulnak
leginkább. Tíz elméletnél jobb, meggyőzőbb egy történet, egy hatásos példa.

József: Látom, azért a helyi rabbi tanítása sem kőre hullt mag...

Jézus: Én nem csak a tekerceit olvastam, amit az orrom elé dugott... Láttam bizalmas jelentéseit is,
amit Jeruzsálembe küldött. Rólam, rólatok. Heródes fia sem nyugszik, veszélyes ellenséget lát ben-
nem. Csak még nem döntötték el, miképpen ártsanak nekem.

József: *(megdöbbenve)* Hát nincs vége az ármánykodásnak?

Mária: Attól tartok, csak most kezdődik igazán.

József: Akkor most mit tegyünk? Hova meneküljünk? Nem kaptam sem figyelmeztetést, sem intő
jelet.

Jézus: Kedves szüleim! Én mégis azt mondom, menjünk Jeruzsálembe. Mert a törvénynek be kell
teljesednie. Szeretném látni Atyám házát, immár felnőtt szemmel. Látnom kell a házat, és hallanom
kell a tanítást, amely az írást magyarázza. Mert ehhez nekem is volna néhány szavam.

József: Enyém a felelősség, a döntés súlya. Nos, én úgy döntök, elmegyünk Jeruzsálembe, a temp-
lomban bemutatott áldozat kegyes lesz Istenünk előtt. Talán ez megóv ármánytól, cselszövésétől.

Jézus: Akkor hát – induljunk. Hisz' más családok is felkerekedtek már...

Mária: Fiam, fiam, ne siessünk a sorsunk elé... Az úgylis elér, előbb-utóbb.

Jézus: Joachim, ugye nem ijedünk meg egy kis kirándulástól?

(Szamár helyeslően bög.)

József: Az Úr irányítsa lépteinket!

Tábori Csaba: Jézus élete 21 képen

VIII. jelenés

(Jeruzsálem, a templom előtt. Gyerekek, Anna, Simon, Náthán és Jézus érkeznek.)

Gyerekek: *(énekelnek)* Ím, itt van, ím itt van
a gyermek Messiás.
Jézusnak hívják,
ugyan ki lenne más.

Itt jár közöttünk,
feledni nincs miért,
az égen és a földön,
örökre visszatért...

(Jézus szabadkozik. A gyerekek énekelve körbetáncolják. A nagy ribillióra megjelenik a Főpap és a Tanácsos.)

Főpap: Nahát, fiam! Te volnál ama Jézus, a zsidók királya?

Jézus: Ezt te mondod, Főpap.

Főpap: Én csak kérdezem.

Tanácsos: *(kihívóan)* Szemtelen kis fickó!

Jézus: *(a Főpaphoz)* Kérdésedben benne rejlik a válasz. Akkor én minek válaszoljak?

Főpap: Volna nekem még épp elég kérdésem. De ezt nem itt, a tömeg előtt...

Jézus: Miért félsz Főpap, a tömegtől? Ez az emberek sokasága, melyet igaz szavakkal lehet meghódítani.

Főpap: És te erre képesnek érzed magad? Nem vagy egy kissé beképzelt?

Jézus: A képzelet a legnagyobb erő. Ami a képzeletben megszületik, az holnap valóság lehet...

Tanácsos: Be-beképzelt tökmag...

Jézus: Az én Jankó barátom, tanúságtevőm a Jordánnál, az igazat hirdeti rólam. Van, aki meghallja, van, aki nem...

Főpap: A te igazságod egy nagy számárság!

Jézus: Joachim! Mondjál véleményt te a Főpap kijelentéséről!

(A számár bög. A Tömeg nevet.)

Főpap: Te kigúnyolod az Isten szolgáját?

Jézus: Istent nem külsőségekkel, hanem a lélek bensőségével kell szolgálni. Legalábbis Atyámnak ez tetszik.

Tanácsos: Ennek semmi sem teszlik... Tudunk mi másképp is beszélni. *(a Főpap és a Tanácsos sietve elmennek, Mária és József sietve jönnek)*

Mária: Jézus, Jézus...Te itt vagy, már mindenfelé kerestünk...

Jézus: Jaj, édesanyám, megértem aggodalmad. De te is értsd meg, nékem Atyám házában sok dolgom akad. És még el sem kezdtem...

József: Lesz még erre idő, fiam! Én azt mondom, jobb, ha most eltűnünk innen. Ha jól láttam, a Főpap nem épp jókedvében távozott...

Esszénus testvér: Jézus! Jobb, ha nevelődre hallgatsz!

Jézus: Ki vagy te? Mi ez a titokzatos ruha rajtad?

Esszénus testvér: Mindent meg fogsz tudni időben!

(A Tanácsos és a Főpap kiáltozva közeledik.)

Tanácsos, Főpap: Hol van az a Jézus? Ki látta? El kell fogni az ál-Messiást! Ez Ántipasz, a király parancsa! *(Katonák rohannak be, kérdezősködnek. Hol van a kis Jézus? Ki látta? Mutassátok meg a gonosztevőt!)*

(A gyerekek elhalkulnak.)

Náthán: Jézus! Ezek a vesztedre törnek! Menekülj!

Anna: Mi majd feltartjuk őket!

Simon: Ez a gyerekhad megvéd bárkitől!

(József és Mária döbbenet figyelik az eseményeket. Az Esszénius valamit súg nekik. Aztán Jézushoz lép, a köpenye alá bújtatja.)

Esszénius testvér: Neked még sokat kell tanulnod! A Mennyei Atya is ezt akarja.

Jézus: Legyen meg az ő akarata. *(Kifelé igyekeznek a tömegből.)*

Gyerekek: El ne áruljátok! A kis Jézust el ne áruljátok! Jézus még visszatér. Mindannyiunk dicsőségére.

Gyerekek: *(énekelnek)* Ím, itt van, ím itt van
a gyermek Messiás.

Jézusnak hívják,
ugyan ki lenne más.

Itt jár közöttünk,
feledni nincs miért,
az égen és a földön,
örökre visszatért...

VÉGE

Aknay János: Jézus bevonul Jeruzsálembe - 2014

